

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2023, č. j.: OAM-514/ZA-ZA11-D02-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 27. 7. 2023 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2023, č.j. OAM-514/ZA-ZA11-D02-2023, jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané v České republice dne 21. 4. 2023 rozhodnuto tak, že tato žádost je nepřijatelná podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu s tím, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „Dublinské nařízení“), je Polská republika.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal porušení ust. § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dále čl. 3 odst. 2 a čl. 17 Dublinského nařízení, a zároveň čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), k čemuž uvedl následující konkrétní námitky.
3. Poukazoval na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, domníval se, že nemůže být předán do Polské republiky, neboť zde dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení (k tomu více viz níže), žalovaný postupoval v rozporu s čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce Dublinského nařízení, když neposoudil faktickou situaci v Polské republice. Považoval za nedostačující, pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí jako jediný zdroj uvedl dokument *Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 15. 5. 2023*, žalobce k tomu odkázal na bod 12 rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2022, č. j. 62 Az 23/2021 – 45, který se týkal obdobného případu, krajský soud zde konstatoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Žalovaný tento zdroj navíc užil způsobem, z něhož není možné posoudit, zda v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, žalovaný totiž v rozhodnutí pouze deklaruje, že využil danou zprávu, avšak následně pouze odkazuje na polskou právní úpravu a cituje platnou legislativu, k systematickým nedostatkům žalovaný uvedl pouze to, že na úrovni EU ani Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Měl za to, že není možné se spokojit pouze s odkazem na jednotlivá ustanovení právní úpravy, tímto uzavřít proces dokazování a postavit na tom závěr, že v Polsku k vážným systémovým nedostatkům nedochází. Úkolem správního orgánu je využívat dostupné důkazní materiály právě k tomu, aby bylo bez jakékoliv pochybnosti zjištěno, jakým způsobem azylové řízení reálně probíhá a jakým způsobem jsou zákonná opatření aplikována, správní orgán nemůže pouze odkázat na zákonná opatření, aniž by reflektoval jejich využívání, k tomu odkázal na rozhodnutí ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41, v němž Nejvyšší správní soud shodný postup označil za nedostatečný, hodnotil v něm tutéž zprávu, dále k tomu viz rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2017, č. j. 33 Az 3/2016 – 34. Způsob využívání zpráv a důkazních zdrojů žalovaným je zcela nedostatečný, pouhé odkázání na zákonnou úpravu jiného státu není řádným postupem správního orgánu a porušuje ustanovení správního řádu (§ 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4).
4. Namítal, že v Polsku dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení, konkrétně poukazoval na zprávu *Asylum Information Database Country Report: Poland, 2021 Update*, stav ke dni 31. 12. 2021 (dále jen „zpráva AIDA 2022“), která hodnotí azylové řízení v Polsku v roce 2021 a dle které situace na polsko-běloruské hranici vedla ke kontroverzním legislativním změnám, které umožňují vyhoštění ve zjednodušeném řízení a omezují možnost žádat o mezinárodní ochranu v případě osob zadržených v pohraniční oblasti, dle této zprávy probíhaly v minulých letech nezávislé monitorovací návštěvy na hraničním přechodu Terespol, které již před současnou situací na hranicích s Běloruskem Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

potvrdily existenci závažných systémových nedostatků ohledně přijímání žádostí o mezinárodní ochranu na hranicích. Žalobce dále odkazoval na článek Migration Policy Institut, *Diminishing Solidarity: Polish Attitudes toward the European Migration and Refugee Crisis*, ze dne 16. 6. 2016 a na rostoucí počet soudních rozhodnutí týkajících se situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Polsku, konkrétně na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 23. 7. 2020 ve věci M. K. a ostatní proti Polsku, rozhodnutí ESLP ze dne 8. 7. 2021 ve věci D. A. a ostatní proti Polsku a rozhodnutí nizozemského odvolacího soudu ve věci AWB 13/11314. Uvedl, že ESLP v rozhodnutí ze dne 23. 7. 2020 ve věci M. K. a ostatní proti Polsku konstatoval, že polské orgány neumožnily vstup do azylového řízení, selhaly v posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a byly zodpovědné za kolektivní vyhoštění; v návaznosti na toto rozhodnutí vydal Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky v červenci 2020 apel, aby státní orgány Polska umožnily žadatelům o azyl řádný přístup do azylového řízení. V červenci 2021 vydal ESLP obdobné rozhodnutí ve věci D.A. a ostatní vůči Polsku, kde shledal zamezení přístupu k řízení o udělení mezinárodní ochrany. Rovněž zpráva AIDA *Country Report: Poland 2020 Update*, stav ke dni 31. 12. 2020 (dále jen „zpráva AIDA 2021“), dle žalobce uvádí, že ESLP v roce 2020 vytkl Polsku porušení Úmluvy z důvodu nedostatečného přístupu k azylovému řízení, nedostatečného posouzení azylové žádosti a kolektivního vyhoštění na hranici. Žalobce tak nesouhlasil se závěrem žalovaného uvedeným na str. 4 – 5 napadeného rozhodnutí, podle něhož ze strany ESLP nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení v Polské republice; z uvedených rozhodnutí je naopak patrné, že Polsko se dopouštělo závažných systémových nedostatků v azylovém řízení a kolektivního vyhošťování, dle zprávy AIDA 2022 však Polsko přes uvedené rozsudky odmítá existenci nezákonných praktik na hranicích. Dále namítal, že v Polsku obecně došlo ke zhoršení lidskoprávní situace, k tomu odkazoval na zprávu *The New York Times After Fleeing Poland, an Antiracism Activist Finds Refuge in Norway* ze dne 18. 10. 2020, která má obsahovat informaci o udělení azylu pro občana Polska v Norsku z důvodu jeho obavy z pronásledování pro zastávání určitého politického názoru. Dále zmínil, že zpráva AIDA 2022 na str. 38 odkazuje na zprávu Vysokého komisaře pro lidská práva, který zaznamenal nezákonné zajištění dublinských navrátilců a četné procesní nedostatky během transferu rodiny do Polska. Shrnl, že k aplikaci čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení stačí domněnka systematických nedostatků, pokud je založena na existenci závažných důvodů, tyto důvody žalobce výše prokázal, Polsko naplňuje obavy v souladu s čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41, ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27 a nálezh Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14.

5. Ohledně čl. 17 Dublinského nařízení namítal, že žalovaný nedostatečně zkoumal důvody, na základě kterých by o žádosti žalobce mohlo být rozhodnuto na území ČR s ohledem na žalobcovy vazby na území ČR.
6. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek, neboť neprokazují, že by se žalovaný v průběhu správního řízení dopustil nezákonností ve smyslu zákona o azylu, porušení ustanovení správního řádu nebo Dublinského nařízení, trval na správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, jež bylo řádně a dostatečně odůvodněno. Uvedl, že aplikace čl. 12

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Dublinkého nařízení byla v případě žalobce nezbytná, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Konstatoval, že žalobce byl dne 21. 4. 2023 držitelem víza vydaného Polskou republikou dne 24. 9. 2021 s možností vícenásobného vstupu a maximální délkou pobytu 146 dnů, s platností do dne 21. 2. 2022, polská vláda svým nařízením platnost víz automaticky z důvodu konfliktu na Ukrajině prodlužuje, v souladu s čl. 12 odst. 2 a 4 Dublinkého nařízení je státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany Polská republika, Polská republika svou příslušnost v odpovědi ze dne 4. 5. 2023 uznala a uvedla, že došlo k prodloužení platnosti žalobcova víza. Polsku tedy vznikla ve smyslu čl. 18 Dublinkého nařízení povinnost žalobce převzít na své území a posoudit jeho azylovou žádost, kterou podal dne 21. 4. 2023 na území ČR.

8. Dle žalovaného není a nemůže být pro danou věc podstatné, jaké množství zpráv a informací si správní orgán pořídil jako podklad pro své rozhodnutí, nýbrž je podstatná kvalita takového zdroje; zpráva Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 15. 5. 2023 obsahuje informace z mnoha relevantních zdrojů, na něž je v textu odkazováno, nelze tak dovozovat, že žalovaný vycházel jen z jedné zprávy, neboť tato zpráva je souhrnem velkého množství aktuálních, objektivních a relevantních informací, vycházejících například ze zpráv Agentury EU pro azyl, ze zpráv Asylum Information Database, UNHCR, MZV USA, a dalších. Žalovaný měl za to, že při svém rozhodování vycházel z informací, které splňují požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu, tj. že jsou relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Zpráva Informace OAMP neprokázala skutečnost, že by existovaly závažné důvody se domnívat, že v Polsku dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023 – 38, z něhož vyplývá, že zjištění uvedená žalovaným by musela být žalobcem vyvrácena a podložena důkazy, jež by případnou nedostatečnost předmětné zprávy prokázaly, obsahem žaloby však není argumentace, jež by mohla takového požadavku dostát, dokument AIDA 2021 již neposkytuje zcela aktuální informace, a s dokumentem AIDA 2022 pracoval i žalovaný, jak vyplývá ze zprávy Informace OAMP. Žalobce z uvedené zprávy vybírá jen pasáže stran problematiky hodnocení situace na polsko-běloruské hranici, které poukazovaly na systémové nedostatky ohledně přijímání žádostí o mezinárodní ochranu na těchto hranicích, zpráva hodnotí situaci za rok 2021, žalobce žádným způsobem nevysvětluje, jak konkrétně by se měla tato situace týkat přímo jeho osoby, neboť ve své situaci nebude polsko-běloruskou hranici nelegálně překračovat; žalobce je ukrajinské národnosti, nachází se tak ve zcela odlišné pozici oproti jiným žadatelům o azyl, pobyt ukrajinských občanů je na území Polské republiky řešen institutem dočasné ochrany, v případě žalobce dokonce došlo k automatickému prodloužení víza vydaného dne 24. 9. 2021, z Informace OAMP současně vyplývá, že pro registraci uprchlíků z Ukrajiny je vyhrazeno 27 zvláštních registračních a přijímacích středisek mimo běžná azylová přijímací střediska, kde je poskytována komplexní pomoc, posouzení žádosti žalobce v Polsku tak jednoznačně nemůže vést k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinkého nařízení, žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023 – 51.
9. Uzavřel, že i přes některé dílčí nedostatky azylové procedury v minulých letech je v tuto chvíli možné konstatovat, že jednoznačně došlo ke zlepšení tamní situace v oblasti podmínek žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v přijímacích střediscích, též hledisko kvality Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

vedených řízení je zde na dobré úrovni a jsou řádně dodržovány standardy vyplývající z evropského azylového aquis. Žalovaný byl přesvědčen, že v Polské republice nedochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení, jež by odůvodňovaly vyloučení aplikace čl. 12 Dublinského nařízení. Navrhl, aby soud žalobu pro její nedůvodnost zamítl.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 21. 4. 2023 v České republice žádost o mezinárodní ochranu, v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 26. 4. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, rozvedený, má dvě zletilé děti, první syn žije na Ukrajině a druhý syn žije v Německu. Uvedl, že do České republiky přijel dne 26. 1. 2022 mikrobusem přes Slovensko, v letech 2017, 2020, 2021 a 2022 měl v ČR pobyt, do 21. 2. 2022 měl platné polské vízum, o udělení mezinárodní ochrany dříve nežádal, je zdravý, k důvodům žádosti uvedl, že by byl poslán do války, přičemž jeden jeho bratr je nezvěstný už tři měsíce a druhý bojuje někde u Běloruska.
11. Při pohovoru dne 26. 4. 2023 žalobce k dotazu, proč si naposledy vyřídil právě polské vízum, uvedl, že chtěl jet do Belgie, neboť jeho kamarád nabíral pracovníky do Belgie, ale bylo období covidu a žalobce potřeboval covid certifikát o očkování, který nestihl vyřídít, kamarád má firmu v Polsku, která žalobci zařídila vízum, a tam měl zařídít práci v Belgii; o automatickém prodlužování platnosti polských víz žalobce nevěděl, v Polsku nebyl. Během pohovoru byl žalobce poučen o tom, že vzhledem k platnosti polského víza je za žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany odpovědná Polská republika. K důvodům, pro které by nemohl odcestovat do Polska, žalobce uvedl, že zde má příbuzného a kamarády, v Polsku nikoho nezná, nepracoval tam. V případě rozhodnutí o přemístění do Polské republiky uvedl, že podá žalobu, skutečnosti, které by měl vzít žalovaný v potaz během posuzování azylové žádosti, žalobce neuvedl, na podporu svých tvrzení nechtěl doložit žádné dokumenty, k zápisu otázek a odpovědí do protokolu neměl námitek.
12. Dle kopie cestovního pasu žalobce je v něm vylepeno polské vízum typu D MULT na 146 dní od 29. 9. 2021 do 21. 2. 2022, a také výjezdní příkazy platné od 20. 4. 2023 do 26. 4. 2023 a od 22. 5. 2022 do 24. 5. 2022.
13. Součástí správního spisu je dále žádost České republiky Polské republice o přijetí zpět žalobce, přípis polského orgánu ze dne 4. 5. 2023, dle kterého Polská republika souhlasila s přijetím žalobce podle čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení s tím, že žalobce je držitelem polského víza konkrétního čísla, jehož platnost byla ze zákona prodloužena.
14. Ve spise se nachází zpráva Informace OAMP Polsko: Azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 15. 5. 2023 (dále jen „Informace OAMP z 15. 5. 2023“), která se zabývá polským azylovým systémem a situací žadatelů o mezinárodní ochranu v Polsku.
15. Dle protokolu ze dne 21. 6. 2023 se žalobce seznámil s podklady pro rozhodnutí, následně uvedl, že tam nikoho nemá, žádné příbuzné, co by tam dělal, v ČR má kamaráda a kmotra.
16. V napadeném rozhodnutí ze dne 21. 6. 2023 žalovaný zkoumal, zda je podle čl. 3, 7 až 12 Dublinského nařízení dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti žalobce, shledal, že v případě žalobce je nutné aplikovat kritérium dané čl. 12 Dublinského nařízení, neboť dne 21. 4. 2023, kdy žalobce učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR, Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

byl držitelem víza vydaného Polskou republikou dne 24. 9. 2021 s možností vícenásobného vstupu a maximální délkou pobytu 146, s platností do 21. 2. 2022, které bylo nařízením polské vlády z důvodu konfliktu na Ukrajině automaticky prodlouženo. Žalovaný poukázal na přípis ze strany Polské republiky obdrženy dne 4. 5. 2023, v němž Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce a informovalo o tom, že vízum žalobce bylo prodlouženo. Dále se žalovaný zabýval skutečností, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení, přitom vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP Polsko ze dne 15. 5. 2023, z něhož použil informace o právním základu, způsobech podání žádosti o mezinárodní ochranu, kompetentních orgánech, průběhu řízení o mezinárodní ochraně, včetně dublinského řízení, o lhůtách a opravných prostředcích, způsobu vedení pohovoru a jeho tlumočení, způsobu identifikace zranitelných osob v Polské republice, informace o přijímacích a pobytových střediscích, kde mají žadatelé nárok na sociální a materiální podporu, lékařskou péči či školní vzdělávání, o možnosti zajištění v detenčním středisku, kdy maximální lhůta může činit 6 měsíců, jsou též možná alternativní opatření. Dále uvedl, že ze strany orgánů Evropské unie ani ESLP nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU či Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polsku dosahující nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU, obdobně Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, jež by po členských státech požadovalo zdržení se transferů žadatelů o mezinárodní ochranu do Polska, jak v minulosti učinil v případě Řecka. Konstatoval, že Polsko je členem EU, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva, je schopná zajistit jejich dodržování i ze strany nestátních subjektů, Polsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám dohlížejícím nad jejich dodržováním, Polsko je považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, ale i ostatními státy EU. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobci v Polsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení v řízení ve věci mezinárodní ochrany a podmínek přijetí žadatelů. Dále konstatoval, že nenašel žádné důvody pro aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení, neboť žalobce je zletilý, jeho zletilé děti žijí na Ukrajině a v SRN, je rozvedený, je zdravý, není závislou osobou, ani se o žádnou závislou osobu nestará, zneužil polské vízum k pobytu v České republice. Uzavřel, že dle čl. 18 Dublinského nařízení je Polská republika povinna převzít žalobce na své území a posoudit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 2 s.ř.s., neboť účastníci řízení souhlasili s projednáním věci bez jednání.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

19. Podle čl. 3 odst. 1 Dublinského nařízení členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Jednotlivá kritéria se pak uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena ve zmíněné kapitole (čl. 7 odst. 1 nařízení).
20. Podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.
- Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
- Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.*
21. Podle čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.
22. Podle čl. 17 odst. 1 první odstavce Dublinského nařízení odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.
23. Soud neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí co do posouzení, existence systémových nedostatků v azylových řízení a podmínek přijetí žadatelů v Polské republice.
24. Žalobce se odvolával na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2022, č. j. 62 Az 23/2021 – 45, který však byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18. V tomto rozsudku se NSS zabýval otázkou, zda může být Informace OAMP dostatečným podkladem pro posouzení existence systémových nedostatků a zda se žalovaný jejich existencí v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval. Přitom konstatoval následující: „Nejvyšší správní soud v této souvislosti již vyslovil, že úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce dublinského nařízení musí být obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27). Tyto závěry správního orgánu musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

správním spise (rozsudek ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22). Napadené rozhodnutí stěžovatele tyto úvahy obsahuje. Je v něm popsáno řízení o mezinárodní ochraně v polském právním řádu, dostupné opravné prostředky, kapacita jednotlivých přijímacích středisek a postup v případě, kdy je žadatel do Polska přemístěn podle dublinského nařízení. Stěžovatel v napadeném rozhodnutí rovněž konstatuje, že na úrovni EU ani Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, dle kterého by v Polsku existovaly systémové nedostatky, co se azylového řízení a přijímacích podmínek týče. Takové stanovisko nepřijal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Stěžovatel v rozhodnutí rovněž uvedl, že Polsko je bezpečnou zemí původu pro ČR i ostatní členské státy EU, ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o ochraně lidských práv a ročně zde žádají o mezinárodní ochranu tisíce uprchlíků. Kasační soud přitom v mnoha svých rozhodnutích (např. ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 Azs 38/2017 - 73, či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 7 Azs 39/2019 - 39), ve kterých přezkoumával hodnocení existence systémových nedostatků v Polsku, hodnotil jako dostatečné posouzení stěžovatele, který ve správních rozhodnutích otázku vypořádal obdobným způsobem jako v nyní projednávaném případě. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena právě pouze zpráva Informace OAMP k Polsku, vycházející z více zdrojů, a že kasační soud ji v rámci správního řízení obecně považuje za dostatečný podklad.“ (podtržení doplněno – pozn. soudu) Z uvedeného tedy vyplývá, že v případě dublinských řízení je správním spise obvykle založena právě pouze jedna Informace OAMP, jež vychází z více zdrojů, a jako taková je Nejvyšším správním soudem obecně považována za dostatečný podklad.

25. Obdobně, v projednávaném případě je součástí správního spisu Informace OAMP z 15. 5. 2023, která obsahuje informace z velkého množství různých zdrojů z let 2022 - 2023, a to včetně zprávy AIDA 2022, na kterou poukazuje žalobce, a dále zpráv evropských institucí, zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA a zpráv UNHCR (tj. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky). Informace OAMP z 15. 5. 2023 pak na základě těchto zdrojů obsahuje informace o způsobech podání žádosti o mezinárodní ochranu a o řízení o mezinárodní ochraně v Polsku a jeho právním rámci, o dostupných opravných prostředcích, postupu v případě návratu cizinců dle dublinského řízení, údaje o kapacitě a podmínkách v přijímacích střediscích včetně nároku žadatelů na sociální a materiální podporu, lékařskou péči a školní vzdělávání, informace o dopadu války na Ukrajině a situaci ukrajinských uprchlíků, o způsobu identifikace zranitelných osob, informace o zajištění a možnostech alternativních opatření. Daná Informace OAMP pak sice obsahuje údaje o právním základu azylového řízení a jeho teoretický popis, obsahuje též však řadu informací o jeho fungování v praxi včetně některých problematických bodů. Žalovaný též v napadeném rozhodnutí uvedl, že na úrovni EU ani Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, dle kterého by v Polsku existovaly systémové nedostatky, co se azylového řízení a přijímacích podmínek týče, takové stanovisko nepřijal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Polsko je bezpečnou zemí původu, dodržuje mezinárodní smlouvy k ochraně lidských práv.
26. V této souvislosti je též podstatné, že žalobce ve správním řízení žádné systémové nedostatky polského azylového řízení nenamítal, uváděl pouze, že nechce do Polska, protože tam nikoho nemá a nezná to tam, netvrdil však, že by se tam z hlediska azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů něčeho obával, ke shromážděným podkladům pro rozhodnutí včetně Informace OAMP z 15. 5. 2023 nechtěl nic uvést.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

27. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s otázkou, zda přemístění žalobce do Polské republiky nebrání zjištění ohledně existence systémových nedostatků v azylovém řízení ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce Dublinského nařízení, nelze vytýkat žalovanému, pokud vycházel pouze z jednoho zdroje, a to Informace OAMP z 15. 5. 2023.
28. Žalobcem namítaná rozhodnutí nejsou na danou věc přílehlavá, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2017, č. j. 33 Az 3/2016 – 34 se týká zcela jiné problematiky, tedy hodnocení dostupnosti vnitrostátní ochrany v případě meritorního posuzování žádosti o mezinárodní ochranu žadatelky, nikoli hodnocení otázky systémových nedostatků v případě rozhodnutí o zastavení řízení v rámci tzv. dublinského řízení.
29. Nelze pak souhlasit se žalobcem, že by v rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41 NSS vyhodnotil skutkový stav zjištěný žalovaným jako nedostatečný právě z důvodu, že žalovaný vycházel pouze z jediné zprávy. NSS se zde totiž k postupu žalovaného či relevantnosti Informace OAMP vůbec nevyjádřil, NSS se zde zabýval postupem městského soudu, který měl dle jeho závěru doplnit dokazování a poté vyhodnotit, zda byl zdroj informací použitý správním orgánem dostačující a jednoznačný, a zda v žalobě uváděné systémové nedostatky jsou způsobilé zjištěný skutkový stav zpochybnit.
30. V druhé žalobní námitce žalobce namítal existenci systematických nedostatků v azylovém řízení v Polské republice, pro které do Polska nemůže být předán.
31. Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud zejména v rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22 a dále v rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41, v rámci dublinského systému nelze přemísťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány), že by zde v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře obou evropských soudů, tedy Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva.
32. K tomu soud uvádí, že žalobce žádné podobné skutečnosti během správního řízení ani náznakem netvrdil, nesouhlasil sice se svým předáním do Polska, což však odůvodnil tím, že tam nikoho nemá a že to tam nezná, systémové nedostatky polského azylového řízení však nenamítal. Žalovaný se však přesto z úřední povinnosti zabýval otázkou, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, v tomto smyslu dostal požadavkům judikatury, (k tomu viz shora uvedené rozhodnutí NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27 a na to navazující judikatura). Jak soud již uvedl výše v bodě 24, žalovaný se na podkladě zprávy Informace OAMP existencí systémových nedostatků v Polsku ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení zabýval dostatečně a přezkoumatelně, učinil konkrétní, aktuální a zcela relevantní zjištění týkající se situace v Polské republice, a dospěl k závěru, že nejsou závažné důvody se domnívat, že by v Polsku docházelo k

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které by s sebou nesly riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Soud se s tímto hodnocením ztotožňuje, žalobce pak v průběhu správního řízení nevznesl nic, čím by uvedené závěry zpochybnil.

33. Teprve v žalobě žalobce zcela nově existenci určitých systémových nedostatků namítal, k tomu připojil odkazy na různé dokumenty k podpoře svých tvrzení. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2020 č.j. 7 Azs 213/2020-25, kde k možnosti uplatnění nových skutečností v soudním řízení uvedl následující: „K tomu je třeba uvést, že povinnost akceptovat v řízení o žalobě ve věcech mezinárodní ochrany i zcela nové skutečnosti, které nebyly známy ke dni rozhodnutí žalovaného, vyplývá pro krajské soudy z čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Česká republika uvedenou normu netransponovala do svého právního řádu, přestože tak měla podle čl. 51 odst. 1 uvedené směrnice učinit do 20. 7. 2015, a současně se jedná o normu dostatečně přesnou a bezpodmínečnou, tudíž má přímý účinek (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32). Ve vztahu ke skutečnostem, které žadatel uplatní teprve v řízení před správním soudem, ačkoliv je mohl sdělit již správnímu orgánu, vyložil Nejvyšší správní soud uvedený článek směrnice tak, že krajský soud je povinen zohledňovat pouze ty skutečnosti, které žadatel nemohl bez vlastního zavinění uvést již ve správním řízení (viz již uvedený rozsudek č. j. 10 Azs 194/2015 - 32).“ Tento závěr uvedl též Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16. V dané věci skutečnosti a důkazy, které žalobce označil v žalobě, zde byly dány již v době vedení správního řízení (resp. mu předcházely), žalobce neuvedl nic, co by mu bránilo tvrzené skutečnosti a důkazy uvést již v řízení před správním orgánem. Soud tak vyhodnotil, že je nepřípustné, aby žalobce takové skutečnosti a příslušné důkazní návrhy uplatnil poprvé až v soudním řízení a přenášel tak těžiště správního řízení do řízení před soudem. S ohledem na to soud shledal, že k nim zásadně nelze v soudním řízení přihlížet.
34. Soud si je nicméně vědom i judikatury NSS, dle které pokud žalobce v žalobě výslovně namítne, že použitá zpráva Informace OAMP není dostatečným zdrojem ke zjištění skutkového stavu, a uvede konkrétní důkazy, z nichž dle něj vyplývá, že zjištění uváděná správním orgánem jsou nedostatečná, resp. jsou se zjištěními správního orgánu rozporná, je třeba tyto rozpory o tvrzených systémových nedostacích v řízení před krajským soudem posoudit (viz rozsudky NSS ze dne 16. 9. 2019 č.j. 5 Azs 252/2019-41 a ze dne 3. 6. 2022, č.j. 1 Azs 77/2022-18). S ohledem na to se soud pro úplnost níže vyjádří i k žalobním námitkám a důkazním návrhům ohledně systémových nedostatků v Polsku.
35. Dle žalobních tvrzení se mají systémové nedostatky týkat situace na polsko-běloruských hranicích, kdy v jejím důsledku bylo legislativně umožněno vyhoštění ve zjednodušeném řízení, byla omezena možnost žádat o mezinárodní ochranu v případě osob zadržovaných v pohraniční oblasti, nezávislé monitorovací návštěvy na hraničním přechodu Terespol potvrdily existenci závažných systémových nedostatků ohledně přijímání žádostí o mezinárodní ochranu na hranicích; tato zjištění mají dle žalobce vyplývat ze zprávy AIDA 2022. Daná zpráva AIDA 2022 nicméně byla jedním z podkladů, ze kterých vychází Informace OAMP z 15. 5. 2023, přičemž daná Informace OAMP se na str. 3 k této problematice vyjadřuje, a na podkladě zprávy AIDA 2022 uvádí, že na polsko-běloruské hranici v minulých letech opakovaně docházelo k tzv. vytlačování a neumožnění podání žádosti o mezinárodní ochranu, důvodem pro kontroverzní legislativní úpravy přijaté Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

v říjnu 2021 (které umožňují odmítnout žadatele o mezinárodní ochranu na základě nelegálního překročení hranic) bylo běloruské převaděčství a snaha o vyvolání uprchlické vlny; přijaté změny se ovšem nevztahují na případy, kdy žadatel přišel z oblasti, resp. země, kde je ohrožen na životě a jsou ohroženy jeho svobody, uvedl důvody pro nelegální překročení hranice nebo požádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po překročení hranice. Soud má za to, že tyto skutečnosti se nemůžou nijak dotýkat případu žalobce, který je ukrajinské státní příslušnosti a v Polské republice mu byla dle přípisu polského Úřadu pro cizince ze dne 4. 5. 2023 ze zákona prodloužena platnost víza, žalobce tak disponuje polským pobytovým oprávněním a nachází se tedy ve zcela jiné situaci, než osoby nelegálně překračující polsko-běloruskou hranici, do Polské republiky bude přemístěn z České republiky oficiální cestou na základě napadeného rozhodnutí v rámci dublinského řízení. Z těchto důvodů soud neprováděl k důkazu zprávu AIDA 2022, neboť by to bylo nadbytečné.

36. V této souvislosti soud též odkazuje na rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023 – 38, v němž NSS uvedl, že „[p]okud jde o systematické nedostatky azylového systému (tedy azylového řízení a přijímacích podmínek žadatelů) a překážky předání žadatele do jiného členského státu EU, je třeba posuzovat pouze takové aspekty, které se alespoň s určitou mírou pravděpodobnosti mohou týkat konkrétního žadatele (tedy stěžovatelky), s ohledem na konkrétní okolnosti jeho případu.“
37. Žalobce dále nesouhlasil s žalovaným, že ze strany ESLP nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by deklarovalo systematické nedostatky řízení v Polské republice, k tomu odkázal na rozhodnutí ESLP ze dne 23. 7. 2020 ve věci M. K. a ostatní proti Polsku a na něj navazující apel Úřadu Vysokého komisaře pro uprchlíky ze dne 23. 7. 2020 vůči státním orgánům Polska, aby umožnily žadatelům o azyl řádný přístup do azylového řízení. Daný případ řešený ESLP se týkal stěžovatele a jeho rodiny se třemi dětmi pocházející z Čečenska, kteří přicestovali na polsko-běloruskou hranici, chtěli požádat o azyl z důvodu pronásledování v Čečensku, avšak příslušné orgány jim neumožnily požádat o mezinárodní ochranu na hraničním přechodu, a aniž by přihlédly k individuálním okolnostem jejich případu, odmítly je vpustit na území Polska a vrátily je do Běloruska s tím, že jsou ekonomickými migranty. Jak však soud již výše uvedl, situace na polsko-běloruských hranicích se žalobce nedotýká, jeho případ je zcela odlišný, proto je rozhodnutí ESLP na případ žalobce nepřiléhavé, nemůže indikovat, že by v Polsku docházelo k systematickým nedostatkům relevantním z hlediska případu žalobce. Proto soud neshledal důvod provést k důkazu apel Úřadu Vysokého komisaře pro uprchlíky z roku 2020, když tento apel pouze navazoval na předmětné rozhodnutí ESLP. Obdobně také jiné rozhodnutí ESLP ze dne 8. 7. 2021 ve věci D. A. a ostatní proti Polsku není z hlediska hodnocení případu žalobce relevantní, neboť tento se týkal stěžovatelů pocházejících ze Sýrie, kteří rovněž chtěli požádat o azyl na polsko-běloruské hranici. K problémům na polsko-běloruské hranici a rozhodnutí ESLP ze dne 23. 7. 2020 ve věci M. K. a ostatní proti Polsku evidentně směřuje též žalobcem odkazovaná zpráva AIDA 2021, ve které se dle tvrzení žalobce uvádí, že ESLP v roce 2020 vytkl Polsku porušení Úmluvy z důvodu nedostatečného přístupu k azylovému řízení, nedostatečného posouzení azylové žádosti a kolektivního vyhoštění na hranici; žalovaný navíc vycházel z Informace OAMP, jejímž podkladem byla již novější aktualizovaná zpráva AIDA z roku 2022. Z těchto důvodů soud neprováděl k důkazu ani zprávu AIDA 2021.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

38. Žalobce dále tvrdil, že zpráva AIDA 2022 na str. 38 odkazuje na zprávu Vysokého komisaře pro lidská práva, který zaznamenal nezákonné zajištění dublinských navrátilců a četné procesní nedostatky během transferu rodiny do Polska. Informace OAMP z 15. 5. 2023 se však na podkladě zprávy AIDA 2022 i přímo touto informací zabývá a uvádí, že polský komisař pro lidská práva kritizoval několik případů, kdy byli navrátilci trpící post-traumatickou stresovou poruchou umístěni do detenčních zařízení, což odporuje polským lidskoprávním standardům. Z toho je patrné, že se jednalo o nakládání se zranitelnými osobami, kdy v několika případech bylo zjištěno jejich umístění do detence. Ani tato tvrzení tak nemohou být nijak relevantní v případě žalobce, který se neřadí mezi zranitelné osoby, navíc se v popisované věci mělo jednat pouze o několik případů, což již samo o sobě vylučuje, aby uvedené mohlo indikovat existenci závažných systémových nedostatků v polském azylovém systému, které by vylučovaly přemístění žalobce. Soud tak neshledal důvod, aby doplňoval dokazování zprávou AIDA 2022.
39. Soud k tomu poukazuje též na následující rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2016 č.j. 2 Azs 304/2016-24: „*Kritéria dle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III zajišťují ochranu práv žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří jsou považováni za obzvlášť znevýhodněnou a zranitelnou skupinu vyžadující zvláštní ochranu (již zmiňované rozsudky Evropského soudu pro lidská práva M. S. S. proti Belgii a Řecku a Tarakhel proti Švýcarsku). Na druhou stranu je však třeba dbát zachování podstaty a cílů dublinského systému, jenž má vést ke stanovení jasné a proveditelné metody umožňující rychlé určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a k racionalizaci posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v rámci Evropské unie vyznačující se absencí vnitřních hranic. S těmito cíli by tak nebylo slučitelné, kdyby sebemenší porušení výše uvedených právních předpisů Společného evropského azylového systému vedlo ke zmaření přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do primárně příslušného členského státu (již zmiňovaný rozsudek Soudního dvora N. S. a M. E.). Nicméně v případě, kdy zde existují silné indicie závažných funkčních problémů v určitém členském státě, úvaha správního orgánu musí být důkladná, komplexní a aktuální.*“ (podtržení doplněno – pozn. soudu)
40. Žalobce rovněž odkazoval na zprávu The New York Times *After Fleeing Poland, an Antiracism Activist Finds Refuge in Norway* ze dne 18. 10. 2020, která dle jeho tvrzení obsahuje informaci o udělení azylu občanovi Polska v Norsku z důvodu jeho obavy z pronásledování pro zastávání určitého politického názoru, k tomu žalobce dále tvrdil, že v Polsku došlo ke zhoršení lidskoprávní situace v Polsku a přístupu polských státních orgánů k žadatelům. Daná zpráva se nicméně vůbec nemá týkat polského azylového řízení a přístupu k žadatelům o mezinárodní ochranu v Polské republice, na situaci žalobce je proto uvedený případ polského občana zcela nepřiléhavý, z těchto důvodů soud danou zprávu k důkazu neprováděl (obdobně též viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2023, č. j. 75 Az 5/2021 – 90, bod 38). Ani z obecného tvrzení žalobce o zhoršení lidskoprávní situace v Polsku nelze usuzovat na existenci systémových nedostatků v azylových řízeních v Polské republice.
41. Dalším materiálem, na který žalobce v žalobě odkazoval, bylo rozhodnutí nizozemského odvolacího soudu ve věci AWB 13/11314, které však pochází již ze dne 4. 10. 2013, což je soudu známo z úřední činnosti (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 1. 2023, č. j. 16 Az 46/2020 - 52, bod 30), je tedy téměř deset let staré a z hlediska případu žalobce již nemůže být relevantní. Soud jej proto k důkazu neprováděl. Žalovaný přitom vycházel z Informace OAMP, která je založena na zcela aktuálních podkladech. Taktéž článek *Diminishing Solidarity: Polish Attitudes toward the European Migration and Refugee Crisis* ze Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

dne 16. 6. 2016 je již staršího data, a proto ani tento soud neprováděl jako důkaz. (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 4 Az 14/2019 – 124, bod 13).

42. Soud tak shrnuje, že výše uvedená nová tvrzení žalobce, ani odkazy na konkrétní důkazy, nejsou způsobilé zpochybnit závěr žalovaného, že na území Polské republiky nedochází k systémovým nedostatkům v azylových řízeních a v podmínkách přijetí žadatelů ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Žalobce odkazoval toliko na situaci na polsko-běloruských hranicích, na rozhodnutí ESLP, která se taktéž týkají situace na polsko-běloruských hranicích, dále na informace, které jsou zastaralé nebo na případy, které byly ojedinělé a odlišné od případu žalobce (případ polského občana, který získal azyl v Norsku, nebo procedurální pochybení při zajištění zranitelných osob). Na základě toho systémové nedostatky v polském azylovém řízení, jež by s sebou nesly riziko nelidského či ponižujícího zacházení, ve vztahu k případu žalobce shledat nelze. Soud proto tuto žalobní námitku neshledal důvodnou.
43. V této souvislosti soud odkazuje též na recentní rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023 – 51, v němž NSS uvedl, že „[t]aktéž problematikou fungování azylového systému v Polské republice se již zdejší soud opakovaně zabýval. V rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, a ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016-37, shodně dospěl k závěru, že „Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatelky v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány; nelze tak přijmout jako rozhodné stěžovatelkou předložené zprávy. Za situace, kdy instituce působící v oblasti ochrany práv uprchlíků, respektive žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily. (...) Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech“ (srov. usnesení NSS ze dne 14. 7. 2016, č. j. 2 Azs 137/2016-28; obdobně též rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2016, č. j. 7 Azs 38/2017-73, nebo usnesení ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016-24, či ze dne 17. 1. 2018, 10 Azs 340/2017-39). Poukázat lze přitom na to, že kasační stížnosti (shodně) ve věcech určení Polské republiky za členský stát EU příslušný k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podanou státním příslušníkem třetí země podle nařízení Dublin III v poslední době Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost např. svými usneseními ze dne 8. 6. 2021, č. j. 2 Azs 37/2021-61, či ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 Azs 152/2021-68.“ (podtržení doplněno – pozn. soudu) Z uvedeného vyplývá, že Polská republika je i aktuální judikaturou NSS považována za bezpečnou zemi původu, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování, přičemž k opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak. K tomu však v projednávaném případě nedošlo, jelikož žalobce neuvedl žádná tvrzení, ani důkazy svědčící o tom, že by v Polské republice v důsledku systémových nedostatků hrozilo žalobci nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, a že by posouzení žádosti žalobce v Polské republice vedlo k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce Dublinského nařízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

44. K námitce ohledně nedostatečného zdůvodnění nepoužití čl. 17 Dublinského nařízení soud uvádí, že uvedený článek představuje pouze diskreční oprávnění členského státu, nikoli jeho povinnost, případné využití čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení je otázkou správního uvážení žalovaného (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24). Z toho plyne, že pokud v konkrétním případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, má žalovaný povinnost zdůvodnit, proč nevyužil daného diskrečního oprávnění.
45. Žalovaný se možnou aplikací čl. 17 zabýval dostatečně na str. 5 napadeného rozhodnutí, soud ve shodě se žalovaným shledal, že případ žalobce nevykazuje žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by bylo možné uvažovat o aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení, žalovaný přihlédl k tomu, že žalobce je zletilý, jeho zletilé děti žijí na Ukrajině a v SRN, je rozvedený, je zdravý a není závislou osobou, o žádnou závislou osobu se nestará. Žalobce v žalobě žádné konkrétní vazby na území ČR, pro které by se mělo jednat o jakkoli mimořádný případ, neuvedl. Námitka tak není důvodná.
46. Ze všech výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
47. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. září 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.